Doradztwo finansowe w Polsce. Dlaczego świadome zarządzanie oszczędnościami staje się coraz ważniejsze?

Ponad połowa aktywów finansowych polskich gospodarstw domowych znajduje się w gotówce i depozytach bankowych. Czy oznacza to, że Polacy nie wykorzystują możliwości pomnażania kapitału? A może przede wszystkim cenią bezpieczeństwo? Odpowiedź nie jest jednoznaczna. Coraz większego znaczenia nabiera natomiast profesjonalne doradztwo finansowe, które pomaga podejmować świadome decyzje dotyczące oszczędności, inwestycji, ubezpieczeń i zabezpieczenia przyszłości.

Maciej Jurkowski | Publikacja analityczna, 2026 r.

Gdzie Polacy przechowują swoje oszczędności?

Z danych Eurostatu za 2024 rok wynika, że aż 51,9% aktywów finansowych polskich gospodarstw domowych stanowiły gotówka i depozyty, podczas gdy średnia dla całej Unii Europejskiej wynosiła 30,6%.

To jedna z najwyższych wartości w Europie. Większy udział tej kategorii aktywów odnotowano jedynie na Cyprze, gdzie wyniósł 53,9%.

Jeszcze wyraźniej znaczenie tradycyjnych form oszczędzania pokazują dane Narodowego Banku Polskiego. Według raportu „Financial System in Poland 2024" gotówka oraz depozyty bankowe i SKOK stanowiły 77,2% aktywów finansowych gospodarstw domowych możliwych do swobodnego wykorzystania.

Obie wartości odnoszą się do różnych kategorii statystycznych i nie powinny być bezpośrednio porównywane. Prowadzą jednak do podobnego wniosku: bezpieczeństwo i płynność odgrywają szczególnie istotną rolę w sposobie zarządzania oszczędnościami przez Polaków. Samo korzystanie z lokat i rachunków oszczędnościowych nie jest błędem. Problem może pojawić się dopiero wtedy, gdy sposób przechowywania kapitału nie wynika ze świadomego planu finansowego.

Czy trzymanie pieniędzy w banku zawsze jest bezpieczne?

Depozyty bankowe mają wiele zalet. Zapewniają dostęp do pieniędzy, przewidywalność nominalnego wyniku oraz ochronę środków w granicach ustawowego systemu gwarantowania depozytów.

Są szczególnie przydatne w przypadku funduszu awaryjnego, bieżących zobowiązań czy wydatków planowanych w najbliższych miesiącach.

Nie zawsze jednak stanowią optymalne rozwiązanie dla oszczędności odkładanych na kilkanaście lub kilkadziesiąt lat.

Istotnym zagrożeniem pozostaje inflacja, która stopniowo zmniejsza siłę nabywczą pieniądza. Według Głównego Urzędu Statystycznego średnioroczny wzrost cen konsumpcyjnych w Polsce w 2025 roku wyniósł 3,6%.

Jeżeli oprocentowanie oszczędności po uwzględnieniu podatków jest niższe od inflacji, ich realna wartość maleje, nawet gdy kwota widoczna na rachunku bankowym rośnie.

Nie oznacza to jednak, że wszystkie oszczędności powinny być inwestowane na rynku kapitałowym. Akcje, fundusze i inne instrumenty finansowe również wiążą się z ryzykiem, w tym możliwością utraty części kapitału.

Najważniejsze pytanie nie brzmi więc: „lokata czy inwestycja?", ale: „jak podzielić posiadane środki, aby jednocześnie zadbać o bezpieczeństwo, płynność i realizację długoterminowych celów?".

Dlaczego samodzielne zarządzanie finansami staje się coraz trudniejsze?

Współczesny rynek oferuje wiele rozwiązań pozwalających oszczędzać, inwestować i zabezpieczać przyszłość.

Rachunki oszczędnościowe, obligacje, fundusze inwestycyjne, produkty emerytalne, ubezpieczenia czy kredyty różnią się kosztami, ryzykiem, dostępnością kapitału i konsekwencjami podatkowymi.

Co ważne, decyzje dotyczące poszczególnych produktów są ze sobą powiązane.

Zaciągnięty kredyt wpływa na możliwości oszczędzania. Brak odpowiedniej rezerwy finansowej może wymusić sprzedaż inwestycji w niekorzystnym momencie. Z kolei niewystarczające zabezpieczenie ubezpieczeniowe może narazić rodzinę na poważne konsekwencje finansowe w przypadku nieprzewidzianych zdarzeń.

Dlatego zarządzanie majątkiem powinno obejmować nie tylko poszukiwanie atrakcyjnej stopy zwrotu, ale także analizę całej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego.

Profesjonalne doradztwo finansowe – dlaczego ma znaczenie?

Wartość profesjonalnego doradcy finansowego nie powinna polegać na obiecywaniu najwyższych zysków czy przewidywaniu przyszłych zachowań rynków.

Jego podstawową rolą jest pomoc w uporządkowaniu finansów, określeniu celów oraz ocenie możliwości i ryzyka związanego z podejmowanymi decyzjami.

Dobry proces doradczy powinien uwzględniać zarówno aktualną sytuację finansową klienta, jak i jego przyszłe potrzeby.

Szczególne znaczenie mają:

- określenie celów finansowych i horyzontu ich realizacji,
- zbudowanie odpowiedniej rezerwy bezpieczeństwa,
- analiza dochodów, wydatków i zobowiązań,
- dopasowanie poziomu ryzyka do możliwości ponoszenia strat,
- ocena kosztów, podatków i warunków oferowanych produktów,
- zabezpieczenie rodziny i majątku,
- planowanie emerytalne i sukcesyjne,
- regularne monitorowanie i aktualizowanie przyjętego planu.

Najpierw plan, potem produkt – to jedna z najważniejszych zasad odpowiedzialnego zarządzania finansami.

Czy Polacy posiadają wystarczającą wiedzę finansową?

Dostęp do informacji finansowych jest dziś większy niż kiedykolwiek wcześniej. Nie oznacza to jednak, że każda osoba potrafi samodzielnie ocenić wszystkie konsekwencje podejmowanych decyzji.

W międzynarodowym badaniu OECD/INFE z 2023 roku Polska uzyskała 62 punkty na 100 możliwych, przy średniej 63 punktów dla uczestniczących państw OECD.

Wynik nie wskazuje na radykalne zapóźnienie, ale pokazuje, że kompetencje finansowe nadal wymagają rozwijania.

Problemy mogą dotyczyć między innymi rozumienia inflacji, procentu składanego, ryzyka inwestycyjnego, kosztów produktów czy zasad dywersyfikacji.

W praktyce nawet osoby dysponujące znacznym kapitałem mogą podejmować niekorzystne decyzje, jeżeli kierują się emocjami, krótkoterminowymi wynikami albo ofertą pojedynczej instytucji.

Edukacja finansowa i profesjonalne wsparcie mogą się wzajemnie uzupełniać, pomagając klientom lepiej rozumieć dostępne możliwości.

Doradca finansowy a doradca inwestycyjny – ważna różnica

Pojęcia doradztwa finansowego i doradztwa inwestycyjnego bywają używane zamiennie, choć nie oznaczają tego samego.

Doradztwo finansowe jest szerokim określeniem obejmującym między innymi planowanie finansów osobistych, analizę oszczędności, ubezpieczeń, kredytów i produktów emerytalnych.

Natomiast świadczenie regulowanej usługi doradztwa inwestycyjnego podlega szczególnym wymaganiom prawnym, w tym przepisom MiFID II.

Istotne jest również rozróżnienie między samym określeniem „doradca finansowy” a formalnym tytułem doradcy inwestycyjnego, z którym wiążą się określone wymagania kwalifikacyjne.

Klient powinien wiedzieć, jaki jest zakres świadczonej usługi, jakie uprawnienia posiada osoba przedstawiająca rekomendacje oraz na jakiej podstawie proponowane są konkretne rozwiązania.

Jak rozpoznać dobrego doradcę finansowego?

Sam tytuł zawodowy czy doświadczenie sprzedażowe nie przesądzają o jakości świadczonych usług.

Profesjonalny doradca powinien przede wszystkim poznać sytuację klienta, jego potrzeby i możliwości finansowe, zanim przedstawi konkretne produkty.

Równie ważna jest przejrzystość kosztów oraz modelu wynagradzania.

Klient powinien mieć możliwość uzyskania odpowiedzi na kilka podstawowych pytań:

- Czy analizowana jest cała sytuacja finansowa, czy wyłącznie jeden produkt?
- Jakie są koszty proponowanego rozwiązania?
- Czy doradca otrzymuje wynagrodzenie od instytucji finansowej?
- Czy oferta obejmuje produkty różnych dostawców?
- Jakie ryzyka wiążą się z rekomendowanym rozwiązaniem?
- Czy plan finansowy będzie w przyszłości aktualizowany?

Należy pamiętać, że korzystanie z usług doradcy samo w sobie nie gwarantuje osiągnięcia oczekiwanego wyniku. Znaczenie mają kompetencje, rzetelność, przejrzystość oraz sposób prowadzenia całego procesu.

Przyszłość doradztwa finansowego w Polsce

Rosnąca złożoność produktów finansowych, zmiany gospodarcze oraz coraz większa odpowiedzialność gospodarstw domowych za własne bezpieczeństwo finansowe zwiększają znaczenie profesjonalnego wsparcia.

Jednocześnie rozwój rynku powinien iść w parze z edukacją klientów, przejrzystymi zasadami wynagradzania i odpowiednim poziomem ochrony konsumentów.

Najważniejszym celem nie jest przekonanie wszystkich do inwestowania ani rezygnacja z tradycyjnych form oszczędzania.

Chodzi o to, aby posiadany majątek był zarządzany świadomie, a każda decyzja odpowiadała rzeczywistym potrzebom i możliwościom finansowym.

Wartość profesjonalnego doradztwa nie polega na sprzedaży konkretnego produktu, lecz na pomocy w podejmowaniu świadomych, odpowiedzialnych i długoterminowych decyzji finansowych.

Pobierz pełną publikację

Artykuł stanowi internetową wersję opracowania analitycznego „Doradztwo finansowe w Polsce. Rola profesjonalnego doradztwa w zarządzaniu oszczędnościami, inwestycjami i ryzykiem gospodarstw domowych". Pełna publikacja zawiera szczegółowe zestawienia statystyczne, porównanie danych Eurostatu i NBP, analizę kompetencji finansowych Polaków, omówienie standardów doradztwa oraz bibliografię źródeł.

Publikacja ma charakter edukacyjny i analityczny. Nie stanowi indywidualnej rekomendacji inwestycyjnej ani podatkowej.

Autor: Maciej Jurkowski

Stan danych: 15 września 2026 r.

Pobierz artykuł